

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนของผู้นำเกษตรกรตำบลลุมพิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ บางประการของผู้นำเกษตรกร ความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้นำเกษตรกร เกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ในพื้นที่ตำบลลุมพิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งได้กำหนดแนวทางในการศึกษาดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้นำเกษตรกรตำบลลุมพิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 104 คน แบ่งเป็นผู้นำทางการเกษตร ได้แก่ คณะกรรมการบริหาร ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 19 คน อาสาสมัครเกษตรด้านต่างๆ ทั้ง 13 สาขา 39 คน ประธานกลุ่ม - สถาบันเกษตรกร 12 คน และผู้นำทางสังคม ได้แก่ ปกครองตำบล และท้องถิ่นตำบล จำนวน 31 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยคำถาม 2 ลักษณะ คือ คำถามแบบปลายปิด (close – ended questions) และคำถามแบบปลายเปิด (open – ended questions)

2.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้นำเกษตรกร

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจของผู้นำเกษตรกรเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้นำเกษตรกรต่อศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้นำเกษตรกรเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน

2.1.1 วิธีการสร้างเครื่องมือ

- 1) ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่ทำเพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยต่างๆ สำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 2) กำหนดกรอบของเนื้อหาและข้อคำถามให้สอดคล้องกับแนวคิดในการวิจัย
- 3) นำเครื่องมือที่จัดสร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณา ตรวจสอบให้ความคิดเห็น แล้วนำเครื่องมือดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไข ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ ความเห็นและข้อเสนอแนะ
- 4) ทดสอบแบบสัมภาษณ์ (pre – test) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับ ประชากรที่ศึกษา จำนวน 20 ราย แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีการหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient of alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่น ที่ 0.974 และนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

2.1.2 รายละเอียดของเครื่องมือ

เครื่องมือมีการแบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจบาง ประการของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของการดำรงตำแหน่งผู้นำเกษตรกร ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งผู้นำเกษตรกรนั้น การประกอบอาชีพทั้งในภาคการเกษตร และนอก ภาคการเกษตร การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร ทรัพยากรที่น่าสนใจในชุมชน ช่องทางการ รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน การใช้บริการในศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน หลักสูตรการฝึกอบรมที่สนใจ และประโยชน์ที่จะนำไปใช้ภายหลังหากได้รับการฝึกอบรม เป็น คำถามแบบปลายปิดให้เลือกตอบและคำถามแบบปลายเปิด ให้เติมคำหรือข้อความสั้นๆ ลงใน ช่องว่าง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้นำเกษตรกรต่อศูนย์การ เรียนรู้ ICT ชุมชน ในประเด็นด้านการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ความพร้อมในการจัดตั้ง ศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน การดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน และความเป็นประโยชน์ ของศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน จำนวน 20 ข้อ แต่ละประเด็นมีจำนวน 5 ข้อเท่ากัน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้นำเกษตรกรต่อศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ในประเด็นหัวข้อการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน มีประเด็นย่อยได้แก่วัตถุประสงค์ การจัดตั้ง ขั้นตอนการจัดตั้ง บทบาทและภารกิจศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน หัวข้อความพร้อมใน

การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน มีประเด็นย่อยได้แก่ความพร้อมของชุมชนที่เกี่ยวกับ คณะกรรมการชุมชน สภาพชุมชน และทรัพยากรชุมชน ความพร้อมของสถานที่และความพร้อม ของบุคลากรในด้านคณะกรรมการบริหารและผู้ให้บริการดูแลศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน หัวข้อการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน มีประเด็นย่อยได้แก่ การดำเนินงานที่มี หน่วยงานเป็นองค์ประกอบ การบริหารงาน การให้บริการที่เกี่ยวกับประเภทการให้บริการ สภาพ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง ช่วงเวลาทำการ การจัดกลุ่มผู้ใช้บริการ การคิดค่าบริการหรือ ค่าธรรมเนียม และการมีส่วนร่วมชุมชนในการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน และหัวข้อความเป็นประโยชน์ของศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน มีประเด็นย่อยได้แก่ ประโยชน์ต่อ ชุมชน และประโยชน์ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ผู้นำเกษตรกรแสดงความ คิดเห็นว่าเห็นด้วยในระดับใด ต่อคำถามแต่ละข้อ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
เห็นด้วยมาก	มีค่าเท่ากับ	4
เห็นด้วยปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
เห็นด้วยน้อย	มีค่าเท่ากับ	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้นำเกษตรกร เกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน โดยมีคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ความพร้อมในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน การดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน และความเป็นประโยชน์ของศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน แล้วให้ผู้นำเกษตรกรแสดงความ คิดเห็นต่อปัญหาแต่ละข้อว่ามีหรือไม่มีปัญหา ถ้ามีปัญหา มีความรุนแรงของปัญหาในระดับใด โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

มีปัญหามาก	มีค่าเท่ากับ	3
มีปัญหাপานกลาง	มีค่าเท่ากับ	2
มีปัญหาน้อย	มีค่าเท่ากับ	1

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2555 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2556 โดย การสัมภาษณ์ผู้นำเกษตรกรเป็นรายบุคคลตามแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

มีการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้นำเกษตรกร วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ความรู้ความเข้าใจของผู้นำเกษตรกรเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน วิเคราะห์และแปลผลระดับความรู้ความเข้าใจโดยการจัดช่วงคะแนน ดังนี้

คะแนน	ระดับความรู้ความเข้าใจ
1 - 4	มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด
5 - 8	มีความรู้ความเข้าใจน้อย
9 - 12	มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง
13 - 16	มีความรู้ความเข้าใจมาก
17 - 20	มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด

4.3 ความคิดเห็น ต่อศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนของผู้นำเกษตรกร วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ความถี่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และร้อยละ

การกำหนดคะแนนเฉลี่ยตามการแบ่งช่วงคะแนนสำหรับความคิดเห็นเป็นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวน ชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

การแปลความหมายระดับความคิดเห็น ในแต่ละประเด็นใช้ค่าน้ำหนักเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ โดยการให้ความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1.00 - 1.80	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1.81 - 2.60	เห็นด้วยน้อย

2.61 - 3.40	เห็นด้วยปานกลาง
3.41 - 4.20	เห็นด้วยมาก
4.21 - 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด

4.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนของผู้นำเกษตรกร วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ความถี่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และร้อยละ โดยการกำหนดคะแนนเฉลี่ยตามการแบ่งช่วงคะแนนสำหรับปัญหาเป็นดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวน ชั้น}} \\
 &= \frac{3-1}{3} \\
 &= 0.66
 \end{aligned}$$

การแปลความหมายระดับความคิดเห็น ในแต่ละประเด็นใช้ค่าน้ำหนักเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ โดยกำหนดความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับปัญหา
1.00 - 1.66	มีปัญหาน้อย
1.67 - 2.33	มีปัญหাপานกลาง
2.34 - 3.00	มีปัญหามาก

